

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér	

Felelős szerkesztő:
ÉLES KÁROLY.
Leptulajdonos és kiadó:
HORVÁT GÁBOR.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Csányi László szobra.

Én nem tudom, de egy pesti lap mondja, hogy Csányi Lászlónak a szobrára valamikor kezdtek pénzt gyűjteni s valamicske össze is gyűlt, azután minden elhallgatott.

Nem az úgynevezett piszkálódásért kell a szónak ezt a fonalat tovább fonunk, mintha valami gyanus tünettel volna bajunk. Ha kezdte valaki, bizonyosan meg is van a kezdet sértetlenül. S ha senki sem kezdte, akkor még bizonyosabb, hogy a nem levőt nem lehetett rossz helyre tenni.

De akár kezdte valaki, akár nem: a mostani állapot semmivel egyenlő. Már pedig nem haszontalan tárgy a Csányi László emlékére beszélni. Ha kezdte valaki s félbemaradt: folytatni kell; ha senki sem kezdte: meg kell kezdeni.

A mult nem halál s a halál nem enyészet. Csak a hátunk mögé szorult levegő s a föld alá rejtőzködött gyökér. Az életnek feltétele ez is, az is. Szivünk ebből és táplálkozunk abból. Gyökér a mult, a nemzet élet-fájának a gyökere, melyet az emlékezésnek a könnyeivel kell öntözni, hogy a fa el ne száradjon.

Első sorban gyökeréből táplálkozik a fa. Multon épül a jövő. A lelkes eljár ősei sirlakához s gyűjt régi fényű új szöveteket.

Meg kell becsülni a multat, hogy érdemeljük meg a jövőt.

Csányi László egyik fényes alakunk a historial alakok között. A 48-as zivataros napokban szerepelt s szerepe nem volt az utolsó szerep magyar fajunknak ébrentartására. Nem vitte azt a szerepet, amit Kossuth Lajos, mert azt csak egy ember vihette. De nézzük meg a felhívó szövegét, melyeket az égő szenvedelem lángja hevített. Magyar hazájához és nemzetéhez szító láng hevítette szövegét. Nem hidegebb láng, mint a többi magyar nagy hősöknek és vértanúknak a szívé.

Állítsunk emlék-szobrot róla. Becsüljük a multat, hogy megérdemeljük a jövőt. Áldozunk a multnak, hogy ne átkozzon meg minket a jövő. Nézzünk hátra is, hogy láthassunk előre.

Állítsunk szobrot emlékének, mely iskola legyen a gyermeknek s templom az öregeknek; hol a csendes emlékezésnek könnyével áldozon a vén, s repülő képzeletet teremtsen az ifjú; szobrot, melyhez elzarándokoljunk, hogy századoknak róla visszaverődött fényugara felvillanyozza már-

már szunnyadó erőket; szobrot, hol a művészet a hideg kőből is meleg lángot lövelt ránk, a fajszeretnek édesen pezsgő forró hevületét.

Állítsunk róla szobrot, egy Csányi képet itt a nyugati Magyarországon, mely oly közel van a nyugati idegenekhez.

Határkövet állítsunk akkor.

Borbély György.

Karácsonyi vásár.

*Kis kacsóid összetéve szépen,
Imádkozzál, kedves gyermekem.*

Talán nem is várja az édes szüle biztatását az a kis apróság. Lelkében már ott rezeg az öröm édes derűje: jön a Jézuska, hoz ajándékot. És mikor nyugovóra száll, önként összekulcsolja kicsi kacsóit, imára nyílik ajka ahhoz a kis Jézushoz, a kisdedekek, a gyermekek, az árvák, a szegények, a szenvedők szerető Jézusához, aki leszáll a földre a bőség szekerén s szerteosztja drága kincseit.

Az imádság az édes anya szerető szívében, szerelmén át meghallgatást lel, a kis kebel vágyai teljesednek, az ajándék ott mosolyog rá a ragyogó-fénylő karácsonyfáról.

A közelgő karácsony ünnepe immár ihleti a szíveket. A szülők feje pedig édes gondtól fő: minő ajándékkal lepják meg gyermekeiket

A rézkapcsos bibliák.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Az, aki nekem ezt a történetet elbeszélte, nem azért tette hogy a csabai nép lelkét magyarázza, önmaga is csabai volt. Az apámnál szolgált, mint béres. De amellől filozófus lélek volt a pozitív iskolából. Ezt abból láttam, hogy ahol és amint tehetett, kerülte a munkát. Talán három ízben szolgált nálunk Mikor megunta a mezői munkát, a megye szolgálatába lépett. Perzekutor lett. Sokszor láttam dolmányban, rajthuzliban sétálni a csabai piacon. Lombán, megfontoltan lépkedett. Ilyenkor irigyletem a betyárokat. Milyen kényelmes életük lehet, ha a perzekutorok olyan lusta tempóban lépkednek, mint Rohoska Mihály. Mert úgy hívták a derék embert, aki nekem az alábbi történetet elbeszélte. Szegény, már rég künn pihen a lutheránus tomető akácai alatt. De én máig is szeretettel gondolok rá.

Hogy mikor történt az az eset, melyet Rohoska elbeszél, arra nézve kevés tájékoztató adattal szolgált. Ő is az apjától hallotta kisgyerek korában. Ezt egybevetve életkorával, úgy sejtem, hogy a mult század negyvenes éveiben zajlott le a viharos esemény.

Ha a csabai nép között költők születnének, bizonyára dalba foglalták volna ezt a romantikus történetet. De a csabai anyák sokkal okosabbak, semhogy költőket szüljenek. Inkább hatókrős gazdákat. A talaj sem alkalmas a költők okszerű fejlesztésére. Nagyon jó buza terem itt s a legutolsó csabai napszámos is jobb kenyeret eszik, mint például Norvégiában a költő

fejedelem. Ahol nincs kenyérfogyalom, ott szunyadoz az isteni szikra.

Mikor egyszer a nővérem egy hatalmas kenyeret küldött nekem, a lányaim nem tudtak eleget enni belőle. Minden falat után csodálkozva néztek reám s kérdezték: „Papa, hogy tudtal te Csabáról eljönni?”

Ezen magam is sokat gondolkodtam, de ez nem tartozik ide.

Ismétlem, a mult század negyvenes éveiben történt. A jó csabai nép izgalmas napokat élt. Egy vakmerő rablóbanda tartotta rettegésben. Közvetlenül Csaba alatt tanyázott s az orosházi országúton garázdálkodott. Ötven-hatan voltak, bár némelyek esküdtek, hogy harmincnél is többet láttak.

A csabaiak kezdték unni ezt az állapotot. Deputáció ment a csendbiztoshoz. A deputáció vezetője az öreg Zelenyánszky tiszteletteljesen fölkerete a csendbiztos urat, hogy ne sajnálja valami módon a türethetetlen állapotot segíteni.

— Már nem is merünk a tanyára menni, — kockáztatta meg alázatosan.

A csendbiztos keményen rávált a deputációra, hogy ne avatkozzék a hatóság dolgába. A hatóság nagyon jól tudja, hogy mit kell ilyen esetben tenni. Nem kér senkitől tanácsot. Menjenek Isten hírével s ha még valaki ilyen panasszal alkalmatlankodik, hát az lehuzatja és luszonótót veret rá.

Ne tessék ezen csodálkozni. A hatóság mindig ilyen volt. Nem szereti, ha dolgaiba beleárlják magukat. Az ilyesmi csökkenti a hatóság tekintélyét. Pedig a tekintélyre szüksége van a hatóságnak. Nemcsak magáért, hanem a közrend

érdekében is. Ha nincs hatósági tekintély, csinalni kell mesterségesen.

A deputáció mégis leverten távozott. Éppen az nap hallatszott, hogy Riesz Dávidot rabolták ki az orosházi országúton. Husz ezüst tallért szedtek el tőle.

Ezt mindenki borzasztónak találta, csak Riesz Dávid nem. Oka volt reá, hogy könnyen vegye a kalandot. Azelőtt egy esztendővel ugyanis egy cigány lócsiszár becsapta a gyulai vásáron. Hamis ezüst tallérokkal fizetett. Mikor Riesz Dávid megtudta, hogy hamis pénz van nála, nagyon nyugtalan lett. Mit tegyen? Eldobja? Elhúzza nem volt elég ereje, elég hősiessége, elég szíve. Hiába, a pénzt, a készpénzt, még ha hamis is, sajnálja az ember az ablakon kidobni. Mikor azonban kirabolták és elszedték tőle a veszedelmes éreműt, megkönnyebbülten sóhajtott föl:

— Hála Istennek! Legalább nem csuknak be hamis pénz terjesztése miatt.

Az állapot nem javult. A rablók makacsul kitartottak Csaba környékén. Hallatszott ugyan, hogy néha elkalandoztak Szarvas, Orosháza és Tótkomlós alá, de a központi telep Csaba maradt.

Vegre egy incidens lényegesen változtatott az áldatlan állapoton. Az incidenst Valastyán Dorka, egy szépségéről híres menyecske hozta létre.

A nevezett hölgynek mindennap valami sürgős, halaszthatatlan teendője akadt egy bodzástanyán. Hogy miésoda, azt nem tudom. Az ilyen dolgot nem jó a történeti félhomályból elővonszolni.

Az azonban kétségtelen, hogy Valastyán Dorka egyik éjjeli sötéteje alkalmával találkozott

Azután megindul a vásár, a karácsonyi nagy vásár. Messze földön, Ausztriában, Csehországban százezer kéz sürrögve dolgozik, pakolja a sok holmit, az ipar ezertféle portékáit, a kereskedő pedig derűs arccal indítja útnak nagy Magyarországra felé, a — jó bolond magyar nép számára.

Nálunk pedig utra kelnek a milliók a külföldről hozott cikkek ára fejében. A postások alig győzik a rengeteg portékát szétosztani s az érték kimenő összegeket elszámolni. Ezek a milliók azután hízalják az osztrák ipart, a bécsi, a cseh kereskedőket és gyárosokat.

Saját vérünkkel, saját zsírrunkkal hízaljuk őket. És amennyivel ők hízának, gyarapodnak, annyival soványodik, pusztul a magyar Bűnös könnyelműség és hallatlan ostobaság ez! Tele vagyunk bajjal, tele jajjal, sírunk népünk pusztulásán, anyagi romlásán, elzüllésén és — saját vérünkkel hízaljuk az idegent.

Hízaljuk nemesak most, a karácsony közeledtén, hanem hízaljuk egész éven, egész életen át.

Nagy ideje, hogy magunkba szálljunk! Most, midőn a szeretet nagy-nagy ünnepére készülünk, midőn ennek ihletése már megrezdíti szívünk húrjait, támadjon föl lelkünkben a szívnek másik szentséges, magasztos érzelme, a mindent magába foglaló hazaszeretet. Támadjon föl és sugallatára hallgatva hagyjuk el bűnös könnyelműségünket, hallatlan bárgyuságunkat, forduljunk a mi saját édes véreinkhez s támogassuk őket a hazai ipartermékek vásárlásával. Ne vásároljunk tehát semmi olyast, ami itthon nem készül és ne vásároljunk olyan cikket, ami nem itthon készül. Ezt követeli tőlünk az okos, a józan hazaszeretet, amely nem csupán az ajkon zendül, hanem élő tettekben is megnyilatkozik.

Milliók maradnak így itthon, e milliók a magyar iparos, a magyar gyáros és a magyar munkás zsebébe jutnak s eképpen megmaradnak a magyar nemzet vagyonának s hozzájárulnak a magyar nép életexistenciájának és jólétének gyarapításához.

Am még egy szavunk van a mi kedves sümegi közösgünkhöz is. Mert ennek még egy bűne van. Nem vásárol itthon, a maga fészkeben, hanem

más városokból, legtöbbször külföldről szerzi be szükségleteit. Az iparit és kereskedelmet egyaránt. Sümeg úgy sem dicsekedhetik élénk forgalommal. Pangásról panaszkodik az iparos, a kereskedő s ennek révén az intelligenciának az a része is, amely közvetlenül a közönségből él. És mégis sokan vannak, akik azt a kis közvetítő hasznot is elvonják kereskedőinktől, iparosainktól, amely a helybeli vásár esetében nekik jutna. E tekintetben teljesen hiányzik az a lokalpatriotizmus, amelyik pedig a szívnek majd olyan jogos szeretete, mint a hazaszeretet. Hisz e kicsi földben, e kicsi városban és népében szeretjük az egész magyar földet, az egész magyar nemzetet is.

Vásároljunk hát magyar cikket s azt vegyük meg itthon. Így lesz a pénznek egészséges körforgása. Ez pedig olyan, mint a vérkeringés: életet ad minden tagnak a legmagasabbtól le az utolsóig. Ne vonjuk el egyetlen egy tagtól sem ezt a vért, ezt az életet, mert nyomában a tagnak betegsége, sőt halála következik be.

A szeretet ünnepének közeledtén szeressük első sorban is mindenképp magunkat: *fajunkat*.

H I R E K.

— A tüdőbetegékről *Klotild főhercegnő* városunk hölgyeihez a következő szöveget intézi: *Magyar Nők!*

Enyhíteni azt a nemzeti veszedelmet, amely a tüdőbetegséggel edes hazánkat fenyegeti, nemes, nagy, emberszerető feladat.

Megindulva látom, hogy újabban a magyar nők állanak a népi-nemzeti zászalja alá. Lelkesen is hívok minden magyar szívet a zászló alá.

Mentsük meg a tüdőbetegeket!
Alosztó, 1904. november hó 30-án.

Klotild főhercegnő.

Vajha minden magyar nő megértene a fenséges asszony szövegét és imánnak az egyesületek, mely *Budapesten, a királyi házában* oly lelkesen fáradozik a magasztos célért.

— *Immakulata ünnep* Sümege a közönség oly nagy számban vett részt a szeplőtelen fogantatás jubileumi ünnepségein, hogy naponként zsúfolásig megtöltötték a ferenciek templomát. A záró ünnep folyó hó 8-án este szent beszéddel, hitánnyal és Te Deummal ért véget. Ugyane nap délután a katolikus legényegyesület is emlékünnepet tartott, amelyen szép számban jelentek meg a tagok. Az ünnepet Tóth Károly csab-

rendeki plébános ismertette érdekes és tanulságos beszéddel, a tagok pedig alkalmi költeményeket szavaltak s Papp József kántortanító harmonium-kísérete mellett gyönyörű egyházi énekeket adtak elő. Az ünnepet Németh János plébános elnök határozott szavakkal zárta be, buzdítva a szeplőtelen szűz tisztelgésére és követségére.

Tűrjén, mint levelezőnk írja, a szeplőtelen fogantatás ünnepe előestéjén a közösg katolikus lakossága megható módon fejezte ki örömét. A szeplőtelen szűz őszinte tisztelgésére fényes kivilágítást rendezett szerte mindenfelé, még a leg távoli mellékutcákon is. Gyönyörködve lehetett nézni főképp a premontraiak ősi monostorát, a népiszékét, itt-ott az ablakokba kitett szeplőtelenfogantatási képeket elragadóan szép kivilágításokkal. Másnap esütörtökön a templomban még szívrhatóbb jelenet folyt le a díszes, élő virágfüzerekkel, élő virágcsokrokkal díszített szeplőtelenfogantatás gyönyörű szobra előtt. Megható egyházi beszéd kíséretében felajánlatot a legszentebb szűznek egy gyönyörű himzésű nehéz fehér selyemből készült, „Szeplőtelen Fogantatás” könyörögi éretünk! felirattal szép oltártörő, mit a tűrjéi szalapáj átjatos nők ez alkalomra közadakozásból készítették. Öröm volt nézni az áhitatot és lelkesülést a felajánlás magasztos jelenete alatt. A művészi kivitelű oltártörő megszerzése körül kiváló buzgóságot fejtettek ki: Prácer Jánosné, Prácer Paula, Ágh Mária, Torma Alojzia, Fáner Margit, Börsing Franciska kisasszonyok; őket illeti meg főként a dicséret és elismerés.

— *Kinevezés.* A király Csesznák Miklós nagykanizsai királyi törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bíróné nevezte ki.

— *A járásbíróág köréből.* Götz Ferenc kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. járásbíró Keszthelyen, ki hosszabb idő óta súlyos beteg, értesüléstünk szerint beadta kéréstét nyugdíjaztatására végett.

— *A vármegye gyűlése.* Zalavármegye törvényhatósági bizottsága december 12-én folytatva rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat 105 pont. Az első a közigazgatási bizottság választott tagjai sorából kilépő 5 tag: Batthyány József gr., Bogyay Máté, Barcza László, Deák Mihály és Szilay Dezső helyére új tagok választása. A 7-ik Batthyány Ernő gr. és társainak bizalmatlansági indítványa a november 18-iki parlamenti esemény miatt. A 82-ik a sümegi járás főszolgabírája Csabrendek képviselőtestületének a települési díjak fölemelése tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett beterjeszti.

— *A keszthelyi telefon.* Pető Vilmos, a keszthelyi kereskedők társulatának elnöke mozgalmat indított a Keszthelyre bevezetendő telefon összeköttetés végett. Ennek érdekében Bogyay Máté országgyűlési képviselő a kereskedelemügyi miniszterhez fordult, aki a minap kelt levelében a következőkkel értesítette a képviselőt: A keszthelyi városi távbeszélő hálózat és az interurbán összeköttetés megépítését a miniszter csak akkor rendelheti el, ha a jelentkezők közül legalább 25 előfizető a szabályszerű nyi-

a rablékkal. Ő maga dicsekedett el vele. Ez a Valastyán Dorka úgy látszik, nyilt, egyenes karakter volt. Egy szóval sem tagadta, hogy a rablók a találkozás alkalmával megölték, megcsipkedték és megcsókolták. Ezt különben mindenki természetesen találta. A rablók végre is nem trappista barátok, viszont Valastyán Dorka szemrevaló, kívánatos menyecske volt. Amellett liberális.

De az emberek kíváncsisága nem ismer határokat. Mikor a szép menyecske kalandjának híre kelt, a szomszédok mindenféle kérdésekkel ostromolták. Részleteket kértek tőle. Az öreg Lepény főleg azt tudakolta, hogy mit beszéltek a zsványok?

— Mindenfelét, — válaszolta Valastyán Dorka mélyen elpirulva.

Az öreg Lepény tovább firtatta: — De hogy értetted a szavukat, mikor te nem tudsz magyarul? Valastyán Dorka nagy szemeket meresztett, aztán hájos egyszerűséggel folytatta: — De hiszen tőlük beszéltek!

— Tőlük?

— Persze. Mind tótok. Mondták. Nógrádból valók. Csak tudom.

Az öreg Lepény még egyszer fölvetette a kérdést. Hangja ünnepiesen csengett: — Ide vigyázz, Dorka. Igazán feljaj. Csakugyan tótok azok a zsványok?

— Ha mondom...

— Akkor jó van, mondotta az öreg Lepény kiegyenesítve derekát.

Még az este összeszedett hat embert, kiket vasvillával, kaszával és ásóval fölfegyverezett. Elmentek a rablókot keresni. Nem éreztek semmi földnel, aggodalmat, vagy ahhoz hasonlót.

— Hiszen, — magyarázta az öreg Lepény, — tótok.

— Hajnalban meg is találták őket a megyei határban. Éppen szekérre akartak ülni. Ebből iszen semmi sem lett. Az öreg Lepény és társai rájuk rontottak. A harc rövid és heves volt. A megtámadott bonyiok nem tudták megérteni, hogy a csabaiak honnan veszik egyszerre a hősiességet az a csodás mártékat, amellyel háttukat, fejüket véresre verik?

Nos, a zsványok az első összetűzés után gyáván, nyomorultan megfutottak. Valószínű, hogy meg sem állottak a nógrádi hegyek aljáj.

Az öreg Lepény pedig nyugodtan lépkedett haza embereivel. Mintha csak valami mezei munkáról tértek volna meg. Egyik sem csinált virtust belőle, hogy a rablókot elkergettek! Hiszen csak tótok.

— Ha mi ezt előbb tudtuk volna! — mondotta az öreg Lepény fejszólva.

A rend és nyugalom helyreállt. Akinek pénze volt, az ismét zavartalanul örülhetett neki. Egy-két hónap múlva el is felejtették az egészet. Azaz nem egészen...

Történt ugyanis, hogy egy szép vasárnapon Kitka Mátyás, kinek Fényesen volt a tanyája, bejött önmagával a városba istentiszteletra. Elővezető az ájtatosságot, visszamentek a fényesi tanyára. Lassan, nyugodtan haladtak, beszélvén az örök témáról, az idők járásáról. Még magasán állott a nyári nap, mikor a Kőrös mellett elhúzózó fűzestől három gyanus alakot látnak kilépni. Mindenik kezében duplapuska volt. Nem lehet kétség kilitük iránt.

— Kitka megállította a társait, kik közt Rohoskának az apja is volt.

— Nézzétek, — mondotta — megint itt vannak ezek a zsványok.

— Az ám!

— Nohát, — folytatta az öreg Kitka, — most nincs kegyelem, agyonüljük őket. Jertek! Azzal úgy ahogy voltak, fegyvertelenül megtámadták az állig fölfegyverzett zsványokat.

Azaz volt fegyverük, a rézkapcsos, vaskos biblia. Azzal ütöttek, sújtottak. Mindegyik egy bibliai Sámson erejét érezte karjában.

A harc kemény volt. A megrohant zsványok vesztettül védemeztek magukat De hasztalan. A bibliai rezes hegye úgy kopogott a fejeken, mintha menykövek sújtottak volna le. Az egyik zsványt agyonverték, a másik kettő véres fővel megadta magát.

Kitka bevitte őket Csabára s átadta a csendbiztosnak. A halottat is, a sebesülteket is.

A csendbiztos hivatalos mogorvasága enyhült egy kissé:

— Jól tették, — mondotta, — ámbár reggelre magam is behoztam volna őket.

Mikor a csendbiztos vallatni kezdte az elfogott zsványokat, Kitka nagyot nézett. Kistűt, hogy nem tótok, hanem magyarok Biharból.

Mikor késő este hazafelé bandukolt társaival, szótalan, magába merült volt. Azon a helyen, ahol a hőstettet elkövette, megállott s odaszólt Rohoskának:

— Te, jó ám, hogy nem tudtuk, hogy magyarok.

— Bizony jó, — hagyta helyben a többiek.

Zöldi Márton.

latkozatot kiállítja s e nyilatkozatokat a pécsi posta- és távírdai igazgatóságokhoz megküldik. A miniszter megjegyzi, hogy az 1905. évi munkatervzetet már megállapították s így a kért be rendezést 1905-ben csak akkor építheti meg, ha annak költsége más építésekénél elérhető megtakarításokban fedezetet talál. Ellenkező esetben csak 1906-ban építhetik a telefont.

Az új szerzesek. A sümegei ferencendi ház főnöke *Börsegy Tivadar* helyettese *Kardos Odrík* atya. Tokaji Püszk, kit a sümegei ház élére szántak, saját kérelmére meghagyták Segesden.

Városi gyűlés. Sümege képviselőtestülete ma d. e. 10 órákor gyűlést tart.

Helyreigazítás. Mojzer Józsefné, a sümegei nőegyesület pénztárosa annak kiigazítására kérte meg lapunkat, hogy a néhai Székely Gusztávné alapítványa nem 400, hanem 200 K. A helyreigazítást készséggel megteszük.

Telefon. Zalaegerszegen, a megye székhelyén megnyitották a helyi távbeszélőt. Egyelőre csak a városban lehet egyes hivatalokkal, néhány intézettel és kereskedővel ezen az úton érintkezni, de remélhető, hogy nem sokára bekapcsolják majd az interurbán hálózatba Zalaegerszegt is.

Nem oklevélves gazdatisztek vizsgálja. A gazdasági törvény a földbirtokosoknak és bérletieknek előírja, hogy csakis oklevelés gazdatisztek szahad alkalmazniok. A törvény életbe lépésekor a földművelésügyi miniszterium az öreg gazdatiszteknek vizsgát írt elő. Ennek sikere esetén oklevelet állít ki, amely a törvény követelményeinek megfelel. Az oklevél elnyerése v. g. 128 veterán gazdatiszt érkezik január 20-dikán Keszthelyre, hogy az üzemtanból, állattenyésztésből és növénytermelésből vizsgát tegyenek. A vizsgáló bizottság áll: Czákó Béla igazgatóból, Ferenczy Ferenc és Fáber Sándor rendes tanárokból.

Házlipari tanfolyamok. A tél folyamán Túrján kosárfonó, Tapolcán pedig fafaragó házi ipari tanfolyam lesz a földművelésügyi miniszterium támogatásával. Sümege, bár a gazdákör kérte, nem lesz tanfolyam.

Képviselőtestületi gyűlés. Csáktornya nagyközség képviselőtestülete folyó hó 5-én közgyűlést tartott, ezen a következő ügyeket tárgyalták: A nagyközség helypénzszedési jogának 1905., 1906. és 1907. évekre való beérkezését újabban folyó hó 15-nek d. u. 8 órájára tűzte ki és egyúttal elrendelte, hogyha az ezideig minden mellék járuléknél fizetett 9897 korona évi bérösszeget be nem ígérnek, úgy a kérdéses jog házilag kezeltsék. — Elhatározta, hogy az 1905. évi január hó 1. napjától kezdődőleg a nagyközség évi 20 korona tagsági díj fizetésének kötelezettségével a „Zalavármegyei gazdasági egyesület”-be lép. — Mintán a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzemigazgatóságának értesítése és az ahhoz csatolt nyilatkozat szerint a csáktornyai vasúti állomáson létesített esendőrkülönítmény részére szükséges pihenő szoba átengedésére nézve a vasúttársaság oly rendkívül tulságos igényeket támaszt, hogy azoknak teljesítése egyáltalában nem áll arányban ezekkel az előnyökkel, amelyekben a nagyközség ideiglenesen részesíttetnek, felhívta az előjárásról, hogy a pihenőhely átengedése, illetve létesítése tárgyában a m. kir. belügyminiszteriumhoz kellően megokolt kérvényt terjesszen fel.

Szanatórium hölgybizottság. A csáktornyai járásban alakított József főherceg Szanatórium egyesület hölgybizottsága: Elnök Ziegler Kálmán, tagok: Margitai Józsefné, Tóth István, Pálya Mihályné, Pethő Jováné, Wollák Rozsóné, Langer Makárné (Bányavár), Fodróci Antalné szül. gróf Dunai Angela, (Stridó).

Ajándékok a muzeumnak. Dornay Kálmán gazdáltna napról-napra gyarapodik. E héten *Maull* Etelke ajándékozta meg a szabó-céh kis ladjával, mely teljes jókarban van. 1853-ben készült. Nemkülönben ő ajándékozta a céhnek kis pecsétnyomóját, melynek körirata: SÜMEGEI SZ. CÉH, közepén ló s tű. Ugyancsak Gaál Etelke ajándékából a muzeum egy másik, sümegei város régi pecsétnyomóját is megkapta. Ez kerekded alakú, közepén kettős halmon nyugvó kéz kardra tűzött török fejet tart. Körirata: SIGILUM-SÜMEGEH. 1755

Az címer, mint iparvédő. A kereskedelmi miniszter a magyar koronának a magyar címerrel együttesen vagy külön-külön iparokkban ékítmény gyanánt való használata tárgyában f. évi 61081. sz. a. valamennyi II. fokú iparhatóságokhoz rendeletet intézett. A miniszter elrendeli, hogy oly esetekben, midőn az iparhatóságnak tudomására jut valamely iparokkban magyar címernek vagy koronának ékítményszerű használata, e öikk származását kutassa s mindazok ellen, kik a magyar koronát és címet együttesen vagy külön bebizonyíthatólag nem honi származású ipari termékeken alkalmazzák vagy kereskedelmi forgalomba hozzák, az ipartörvény hivatkozott 58. § a alapján a kihágási eljárást in-

dítva meg s annak folyamán mindazt foganatosítva, amit az eredményes eljárás biztosítása érdekében szükségesnek tart, ha pedig személyi vagy ceggel kapcsolatban való címerhasználatot állapítana meg, erről az 1898. XVIII. t. c. 9. §-ában megjelölt hatóságot értesítse.

Világítási kiállítás. A m. kir. technológiai iparmuzeum Budapesten, saját intézetében a gáz-, villamos- és acetylen-világítás módokból kiállítást rendez. Azokat a módokat mutatják be, melyek részint közvilágításra, részint külön, egyes épületek világítására célszerűek és nagyobb gyakorlati jelentőségre emelkedtek. A kiállítás a hazai ipar fejlesztését célozza. A közhasznú és tanulságos kiállítást a Budapestre ránduló olvasóközönségünk figyelmébe ajánljuk. A kiállítás nyitva lesz december hó végéig a hétfő kivételével naponta délelőtt 9 órától 1-ig és este 5 órától 8-ig, pénteken 6 órától 9-ig. A kiállítás látogatója díjmentes, csak csütörtökön 5 órától 8-ig lesz 20 fillér belépő díj.

Népvándorlás a Zámorba. A múlt vasárnap szép napos délutánján valóságos népvándorlás húzódt a Zámorba, a keszthelyiek felosztott közlegelőjére. A egyes részletekre a sorbuzás megtörtént. Vasárnap délután volt az első alkalom, mikor időről időben mindenki megvárta, hogy a sors melyik földdarabot juttatta neki. Az emberek sokasága jött-ment a Zámorba. Az 522 részlet között szinte túrlármérség fogta el az embereket, míg rátaláltak a bosszasan keresett parcellára. Az arcokról örömi sugárzott le, ami igazolja az emberek földszeretetét. A birtokosok legnagyobb része meglepődten állt meg a nem túlságosan nagy földjének közepén, mert a legtöbbször jó helyen jutott a föld, hisz a Zámorban minden része körülbelül egyértékű. Csak azoknak nem volt az öröme teljes, kiknek részlete valahová Gyenes alá jutott. Előző részlet kevés van, mert a legtöbb birtokos meg akarja venni a szomszédos részleteket, hogy így érdemesebb legyen a művelésével vesződni. Már eddig is több csere történt. A részletek ára a 300 koronáról is fölcsúsz. A Balaton mellett egy részletet 400 koronáért adtak el.

Az első leánykihazasítási egyesületnek mai számunkban levő nyilatkozat közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményüket fűggesse fel, míg a támadások ellen indított sajtóváltás a független bíróság nem hoz ítéletet.

Tűz. F. hó 8-án a déli órákban tűz ütött ki a Mihályfa községhez tartozó *Tótvár* majorban. A tűz egy avult aklot hamvasztott el. Szinte nagyobb kára van egy szegény családnak, akinek két disznója a tűz áldozatává esett.

Tolvajlás Kutnyák Józsefné drávaszentiváni lakos múlt hó 28-án déltán 5-6 óra között átment a vele egy épületben lakó Bujaniánoshoz beszégetni. Ez idő alatt Bujaniánosnak rovott előléltű 20 éves Magdolna leánya belépődött Kutnyákú lakásába, feltörte a szekrényt és kilopta az ott talált 30 K 22 fillért tartalmazó pénzes tárcát. Kutnyákné a lopást csak másnap tudta meg, mikorra a szépséges hajadon már az egész lopott összeget elvásárolta Csáktornyán.

Hirtelen halál Oszkó Vendel nagygörbői földműves folyó hó 8-án kint iddogált szőlőjében. Estére kelve megindult haza felé, bement egyik szomszédjának házába s telepedett a tűz mellé egy székre. Alig ült le, lefordult székéről s holtan esett össze. A vizsgálat megállapította, hogy szélütés érte.

A betűró ellátása. Rónai Béla tapolcai horbélyt, ki a múlt hónapban Spiegel Rozsó kereskedő üzletébe betűró s onnan 1800 koronát elloptott, a zalaegerszegi kir. törvényszék egy évi börtönrre ítélte.

A petróleumlámpák kezeléséről. Az a sok baleset, amely a kőolajlámpák helytelen kezeléséből ered, arra bírta a szakköröket, hogy utasításokat adjanak azoknak helyes kezelésére. A jó petróleumlámpának első és főkélléke, hogy biztos alapon álljon. Alsó része legyen széles és nehéz, míg a felső, amennyire csak lehet, könnyű, hogy föl ne dőlhessen. Az olajtartó leghevesebben érebből készül, de a vastag üvegből való sem rosszak. Kis készülékeket nem igen használjunk. Az olajtartóra oldalt egy kis nyílást is szoktak készíteni a kőolaj bele töltésére, ez azonban felesleges és veszélyes is, mert a lámpát kezelő arra készíti, hogy akkor töltson a lámpába olajat, amikor a lámpa még ég. A beltartó csavarmentesül illesztessék az olajtartóra és zárjon teljesen jól. A bél ne legyen rövidebb vagy hosszabb kelleténél, de ne legyen szélesebb vagy keskenyebb sem annál, mert külsőben szorul a beltartóba és nem szívja fel kellőképpen az olajat, amikor pedig a lámpa sötéten ég. Legyen a lámpa lehetőleg olyan, hogy könnyen lehessen kezelni, szétszedni. A bél lógjon le fenéki s a lámpát sohase égesstik ki az utolsó csepp olajig. A lámpát levegő (cölinder) megfelelő nagy legyen és biztosan üljön tartójában. A lámpaerő

lehetőleg lehetőleg anyagból készüljön vagy pedig annak anyaga léssék vagy úton előghettelenné. A tökéletes lámpánál ún. fűtő készület is szoktak alkalmazni. Ha még hozzátesszük mindezekhez azt, hogy a bület körülbelül két hónaponta ki kell cserélni, a lámpát gyakran tisztítani, megfűtése után a bület lejjebb csavarni és nem felejtjük el azt sem, hogy filoz a tűzbe olajat önteni: akkor talán el fogjuk kerülni azokat a baleseteket, amelyek már nem egy viruló életnek vetették véget.

A diplomák hazája. Ez Magyarországnak Minden a forma, semmi a lényeg. Nálunk csak azt tartják valamire való embernek, akinek diplomája van. Ha mindjárt tökélet ütött számár is. Akinek meg nincs diplomája, csak esze, az nem boldogul, annak ki kell vándorolni, hogy tudását érvényesítse. Így járt Berger Ferenc mosonmegyei ifju. Felalált egy készüléket, mely a hangot felfogja s a szavakat nyomban le is írja. A magyar szabadalmi hivatal nem adta meg a találmányra a szabadalmat, mert az illető fiatal embernek nincs műszaki diplomája! Berger kiment Berlinbe, ahol örömmel megadták készülékére a szabadalmat.

A kartell utazó. Az üzleti verseny manapság már oly erősen kifejlődött, hogy a versenyző letek még a legerősebb eszköztől sem riadnak vissza, hogy egyik a másikat legyőzze. Érdekes és tanulságos esete volt ennek e héten Nagykanizsán, melyről tudósítunk a következőket írja: Schwarz és Tauber nagykanizsai nagykereskedő cég ellen e hét elején feljelentést tettek a nagykanizsai rendőrségben. A feljelentést Antal Ákos a fumei kőolajfinomítógyár és az osztrák magyar petroleum gyárak központi irodája főtisztviselője adta be. Feljelentésében azzal vádolta a Schwarz és Tauber céget, hogy az a miniszteri rendeletben előírt petroliumnál rosszabb minőségűt hoz forgalomba. Egyúttal a vegyi vizsgálat megejtésére egy készüléket bocsátott a rendőrség rendelkezésére. Az ügyet Farkas Ferenc rendőrkapitány, a kihágási osztály vezetőjének osztották ki. A vizsgálat vezetését Deák Péter rendőrfőkapitány személyesen végezte. Mintán a készülék ellen Schwarz Gusztáv a feljelentett cég főnöke sem emelt kifogást, a vegyelemzés megejtésére a helybeli főgimnázium egyik vegytani szaktanárát kérték fel. E bizottság végezte a vizsgálatot. A szakértői vizsgálat konstata, hogy a Schwarz és Tauber cég által forgalomba hozott petroleum megfelel a törvényes finomságnak. Ekkor Schwarz Gusztáv felkérésére a bizottság a fumei kőolajat vizsgálta. A vizsgálat konstata, a fumei kőolaj rosszabb minőségű, mint a feljelentett cég áruja. A rendőrség a Schwarz és Tauber cég elleni feljelentést alaptalannak találta és a cég ellen az eljárást megszüntette. Ellenben elmarasztalta Antal Ákos feljelentőt a felmerült költségek megtérítésében. Az egész ügy, értesülésünk szerint, abban leli magyarázatát, hogy Schwarz és Tauber cég nem tudja a petroleum kartellnek. A kartellnek ez, egész érthetően, nem igen tesz. Ekkövetés minden lehető a kartellen kívül állókkal szemben. Még feljelentésektől sem riadnak vissza, csak hogy a kívüli állókat „nyomják.” A feljelentést mindig egy kartell utazó adja be. Így történt ez Nagykanizsán is. Valószínűleg másutt is hasonlóak az esetek.

Sárcipő (galoschni) hölgyek részére 1 pár 1 frt 15 kr.; duplaerős, urak részére 1 frt 65 kr. Slipper (nyeltes sárcipő) 1 frt 55 kr. *Würsburger* Jakabnál, Sümege.

Nyilt-tér,

E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta celtáblájával szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdítésekeltől és torzításoktól csak ugy hemzsegenek.

Méltóságon alulnak tartják, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolpáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. kebelébe semmi olyan nem történ, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett házszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minőségűtellen támadásokról a helyes ítéletet magának megalakotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mindezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.
Az első leánykihazasítási egylet igazgatósága.

446. végreh. szám 1904.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közliré teszi, hogy a nagyknizsai kir. törvényszéknek 1900. évi 3789. számú végzése következtében Dr. Hochstädter Sándor keszthelyi ügyvéd által képviselt Weisz Mária keszthelyi lakos javára Kohn R. zalaszentgróti cég ellen 800 K s jár. erejéig 1904. évi november hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3390 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kész férfi ruhák, lovak, kocsik varrógépek, butorok és szövetek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sümegei kir. járásbíróóság 1904. V. 260/6. sz. végzése folytán 800 K tőkekötvetelés, ennek 1900. évi március hó 1. napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 58 K 78 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Zalaszentgróton a végrehajtást szenvedő cég üzletében leendő eszközésére 1904. évi december hó 14-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Sümege, 1904. évi december hó 4. napján.

Vértessy kir. bir. végrehajtó.

Sürgöny!

Akar karácsonyi és újévi ajándékokat olcsón s jól vásárolni?

Forduljon bizalommal GOLD TERÉZ sümegei céghez, ahol mindennemű díszmű- és játékaruk, férfi-íngék, gallérok, kézelők, nyakkendők, esőernyők, cipők, kalapok, sapkák, trikó-alsóruhák, harisnyák, zsebkendők és kötények nagy választékban kaphatók.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabadhatyú gyógyszerár által Majna-Frankfurt

BRÁZAY FELE SÖSBORSZESZ NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

A sümegei népbank törzsbetéti üzletének XXXIII. osztályát 1905. január 1-én megnyitja.

Előjegyzések a szokott üzleti órák alatt már most elfogadattanak.

Az igazgatóság.

30 napi próba!

A világhírű John Scott, Marillit és Holzer amerikai órágyárosok megbízásából, kik gyártmányait Európában is híressé akarják tenni és ezáltal az olcsó Syst Roskopf jegyű órákat túlversenyezni, küldök utóvéttel vagy az összeg előzetes beklüdesse mellett.

csak 2 ft. 80 kr.-ért

Egy igen nélkülözhetetlen nickel anker remontoir »Scott Watch Patente jegyű zsebrát, erős 36 óras, pillanatra pontosan járó nickel szerkezettel, zománczott előlappal, permutatóval 5 évi jótállás mellett. (Mindem zsebráthoz egy elegáns goldiu órálcuk és reklámciikk ingyen mellékeltek).

Nem megfelelőnél a pénz vissza azért kockázatát kizárva

M. J. Holzer

Óra és aranyáru gyári raktár nagyban. Krakau (Öst.) Dietelgasse 66.

A cs. és kir. állambizalmnokok szállítója.

Képes árjegyzék órákról és aranyárukról ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek

Hasonló hirdetések utánzatok.

A vidéken lakó családoknak

mellőzhetetlen

a higiénikus és teljesen szagtalan szobakloset,

csasz. és kir. szabadalmazott

mely mint elegáns butoradarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Betentelő kocsik

Hyg. köpöseszék

Bidettek és irrigatorok

Mosdó- és fürdőkádak.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L

closet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Megérkeztek Sümege! Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb őszi és téli valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítek a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, téli kabátot, és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat, mindennemű utazó és rövid bundákat. Készítek legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, címádot, reverendát; vasúti tisztí és altisztí egyenruhákat, divatos női kabátokat és mindennemű Libéria-ruhákat uradalmak részére. Kapható divatos gumvizott szövet esőköpeny minden színben 30 koronától feljebb. — Az üzletemben készült ruhák minden hónapban egyszer díjtalanul vasaltatnak. — Vidéki meghívásra dús választéku mintáimmal személyesen megjelenek. Tessenek meghívást küldeni, azzal nem jár semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekintené mintáimat. — Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések nagy választékban.

Becsés pártfogását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. szabó nagy szövetraktára.

8 napi próbára

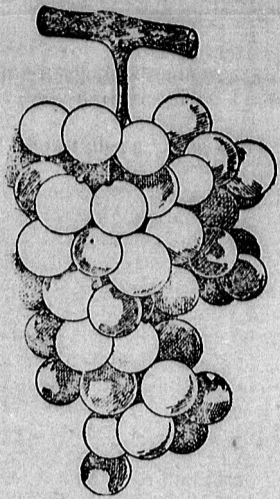
Sollngeni hajvágó-gépemet

2 ft. 50 kr. utánveti melléti és kötelezem magam, hogy az 8 napi beklüviszavonni és az »szárgét« érte azonna »szárgét« adni. A hajvágógép 15 cm. hosszú, legfinomabb »nickel«-vel, legjobba acélból készült, van 32 fog, 3 vázra való 3 feltöltő löszje 3 mm., 7 mm., 10 mm. dupla »savarr«, szilikon-ag »savarral« s »ar«-krugóval, finom karton an, has-nialai utasítással együtt, »szárgét«-vel, hogy mindent azon a háral vaghat vala. Legjobb minőségű teljesen leiszorítva »szárgét«-re 25. loceti ru óva ft. 2.75. Szakállvágó-gép ft. 2.25. Lányire-öltő vagy kutyá-nyíró öltő ft. 2. — Iztion »gi« beclty lo kész ft. 1.75. — See küllias ut »n«-et mel il es kis: LATEINER LEO gyári raktárából, Wien, 103 Wollzeile 51

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarorszag legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világy minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63. cm. nagyságban, ára 20 korona. Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és kré-tarajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve!

Egy életnagyságú képet készítnék mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beklüdi.

„REKORD“ festészeti műintézet. Budapest, VII. Rottenbiller-ucca 46.